

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupen JUDr. Milošem Vízdalem, advokátem se sídlem Náměstí Míru 123/50, Svitavy, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 7. 2016, č. j. 31 Ad 7/2015 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 11. 2009, č. j. 16021/2009/060100-21, ředitel Celního ředitelství Hradec Králové podle § 95 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), shledal žalobce odpovědným za škodu způsobenou poškozením služebního motorového vozidla Škoda Felicia Combi RZ X při dopravní nehodě dne 27. 4. 2008 a současně mu podle § 95 odst. 2 téhož zákona uložil povinnost nahradit vzniklou škodu ve výši 28.768 Kč.

[2] Rozhodnutím ze dne 27. 11. 2014, č. j. 39187-11/2014-900000-302, žalovaný k odvolání žalobce změnil výše uvedené rozhodnutí ředitele Celního ředitelství Hradec Králové v jeho výroku tak, že požadovanou částku náhrady škody snížil na 26.585 Kč. Žalovaný ve věci rozhodoval poté, co po kasační stížnosti podané proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010 – 25, Nejvyšší správní soud

rozsudkem ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 80/2014 – 50, zrušil nejen napadený rozsudek, ale zároveň i původní rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 21. 7. 2016, č. j. 31 Ad 7/2015 – 43.

[4] Krajský soud konstatoval, že ani žalobce nezpochybňuje, že dopravní nehodu způsobil. Rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 80/2014 - 50, postavil najisto, že o protiprávním jednání žalobce nemůže být sporu, neboť mu za něj byla uložena bloková pokuta.

[5] Krajský soud tedy hodnotil, jak se žalovaný vypořádal v nově otevřeném odvolacím řízení s výší skutečné škody předepsané žalobci k náhradě a dále jak uvážil o naplnění pojmových znaků odpovědnosti žalobce a příčinné souvislosti mezi škodlivým následkem a protiprávním jednáním žalobce.

[6] Z odvolacího řízení je zřejmé, že se žalovaný řídil právním názorem Nejvyššího správního soudu. Z celkové částky vyčíslené autoservisem za opravu osobního automobilu po nehodě vyčlenil ty částky, které nesouvisely s poškozením vozidla v důsledku nehody, neboť jejich oprava či výměna byla způsobena běžným opotřebením tohoto vozidla. Žalovanému nelze nic vytknout, pokud k vyhotovení kvalifikovaného odhadu vykonané práce a použitého materiálu vyzval přímo autoservis, který opravu provedl. Lze přisvědčit názoru žalovaného, že se jedná o posouzení vyžadující profesní erudici a zkušenost. Navíc je z postupu žalovaného zřejmé, že podané informace pouze pasivně nepřevzal, pokud jejich hodnocením dospěl ke zjištění, že se oslovený autoservis nevypořádal se všemi požadovanými položkami. Žalovaný tedy jednotlivé položky znovu zhodnotil a dospěl k závěru ve shodě s názorem autoservisu, že ostatní částky byly vynaloženy důvodně na opravu vozidla poškozeného dopravní nehodou.

[7] Krajský soud se rovněž přiklonil k názoru žalovaného, že pro posouzení výše škody způsobené na vozidle nemůže být plně směrodatná částka uváděná policií v protokole o nehodě v silničním provozu. Při tomto ohledání jsou patrny pouze zjevné povrchní známky poškození a v žádném případě tudíž nelze vyloučit, že další škoda bude zjevná až po provedení jednotlivých servisních úkonů. Při prvním ohledání nelze zjistit úplný rozsah škody. Výše škody byla stanovena objektivně a lze mít za to, že měla příčinnou souvislost se způsobenou dopravní nehodou. Jednalo se tedy o škodu přímou, která vznikla poškozenému v příčinné souvislosti s jednáním škůdce. Nelze dovodit, že by oprava vozidla byla vyvolána jeho špatným technickým stavem či dokonce že by tento špatný technický stav mohl nehodu způsobit. Krajský soud tak vychází především z protokolu o nehodě v silničním provozu, kde je výslovně stanoveno, že technická závada jako příčina dopravní nehody nebyla na místě ohledáním zjištěna ani uplatněna.

[8] Krajský soud nepřisvědčil ani žalobní námitce promlčení práva na náhradu škody. Tuto námitku posuzoval s přihlédnutím k § 207 zákona o služebním poměru se závěrem, že k promlčení tohoto práva nedošlo.

III.

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Namítl, že správní orgány měly věnovat zvýšenou pozornost vyčíslení výše škody a tomu, zda za tuto konkrétní škodu odpovídá právě stěžovatel. Z faktury č. 08052540 ze dne 30. 5. 2008 (položkový rozpočet opravy a spotřebovaného materiálu) je již na první pohled zřejmé, že zahrnuje i opravy a k nim se vztahující spotřebovaný materiál, u nichž je odpovědnost stěžovatele vyloučena. Jde např. o rozhýbání ramínka zadního stěrače, seřízení ruční brzdy, vyčištění a promazání pravé poloosy, kontrolu hladiny oleje v převodce či zutí sjetých zimních pneu z ráfků či ekologická likvidace pneu. Za sporné lze považovat i ošetření poškozených míst podvozku, oprava prahů, kontrola a seřízení geometrie kol, přesazení volantu a podobně. Zde je nutno posoudit, zda je u nich skutečně dána odpovědnost stěžovatele v důsledku jeho protiprávního jednání, či tato opravená poškození byla ve skutečnosti zapříčiněna jinou okolností – běžným provozem, opotřebením či stářím vozu. Mohlo jít tedy o opravu vad vozidla, které s dopravní nehodou vůbec nesouvisejí, bez jejichž opravy by ale vozidlo nebylo způsobilé k provozu na pozemních komunikacích.

[11] Stěžovatel poukázal na to, že ani nové rozhodnutí žalovaného se důsledně nezabývá existencí příčinné souvislosti mezi právní skutečností, za kterou odpovídá, a škodou. I když došlo k snížení původně požadované částky z 28.768 Kč na 26.585 Kč, nebylo zkoumáno, zda příčinou vzniku škody nebyla i jiná skutečnost, tedy zejména technický stav vozidla, které mělo najeto 145.200 km, a jednalo se o rok výroby 1999. Žalovaný se nezabýval strukturou škody a jejími dílčími složkami. Dospěl přitom k závěru, že postačí vycházet z vyjádření autoservisu Jíša s. r. o. Je ale jeho povinností, aby každou skutečnost, se kterou zákon spojuje odpovědnost za škodu, důsledně zjistil a vysvětlil. Nebyly uvedeny údaje o vozidle, jeho zařazení do provozu a jeho stav před nehodou, případně prováděné opravy většího rozsahu do doby nehody. Dále nebylo uvedeno, zda bylo vozidlo po nehodě shlédnuté pracovníkem pojišťovny, zda byla uplatněna likvidace z havarijního pojištění, dále chybí fotodokumentace, kterou policie pořídila. Samotné snížení původně uvedené částky vychází z vyjádření autoservisu Jíša s. r. o., aniž by se žalovaný sám všemi skutečnostmi poškození vozidla zabýval.

[12] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ji považuje za nedůvodnou. Zdůraznil, že se v rozhodnutí o odvolání řídil závazným právním názorem vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 80/2014 – 50, kterým bylo zrušeno předchozí odvolací rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302. Po doplnění spisového materiálu posoudil náklady na opravu poškozeného služebního motorového vozidla a stanovil náhradu škody jen a pouze s ohledem na částky

účelně vynaložené k nápravě takto způsobné škody. Z částky fakturované servisem za opravu vozidla (29.230 Kč) odečetl částku za práce a materiál s poškozením nehodou nesouvisející (v souhrnné částce 2.645 Kč). Při tom v souladu s pokyny soudu hodnotil příčiny poškození vozidla (resp. škody na něm) v rozsahu poškození přisuzovaného stěžovateli (v konečné částce ukládané mu k náhradě) a ze škodního průběhu dopravní nehody dospěl k jednoznačnému závěru, že toto poškození vzniklo výlučně v důsledku dopravní nehody. Nárazem vozidla levou částí do svodidel a dřením o ně byla poškozena jeho levá část (byl odřen zejména lak levých předních a levých zadních dveří služebního vozidla, byly promáčknuty levé zadní dveře, poškozen levý zadní blatník a zadní nárazník a poškozen levý práh). Žádné takové poškození vozidlo před nehodou nevykazovalo.

[14] Žalovaný odmítl námitky stěžovatele, že se měl zabývat i příčinou vzniku škody ve smyslu příčiny dopravní nehody. Zavinění bylo v řízení bez jakýchkoliv pochyb vyřešeno a ani soudy nebylo rozporováno. Dopravní nehodu způsobil jednoznačně stěžovatel, který se plně nevěnoval řízení, což sám sdělil policii. Zaplacením pokuty stěžovatel uznal zavinění dopravní nehody. Časový údaj o zařazení vozidla do provozu, jeho předchozí opravy či otázka pojištění vozidla (vozidlo nebylo havarijně pojištěno, což je stěžovateli známo) jsou pro posuzovanou věc bezpředmětné.

V.

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Ve věci žalovaný rozhodoval o podaném odvolání stěžovatele znovu poté, co bylo jeho původní rozhodnutí ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302, zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 80/2014 – 50, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *jak správní orgán prvého stupně, tak i posléze žalovaný měly věnovat zvýšenou pozornost vyčíslení výše škody a otázce, zda za tuto konkrétní škodu odpovídá právě stěžovatel (např. oprava promáčklých levých předních a levých zadních dveří poškozeného vozu). Z doložené přílohy faktury servisní organizace žalovaného ze dne 30. 5. 2008, č. 08052540 (položkového rozpočtu opravy a spotřebovaného materiálu) je však již na prvý pohled zřejmé, že zahrnuje i opravy a k nim se vztahující spotřebovaný materiál, u nichž je odpovědnost stěžovatele vyloučena. Jde např. o: rozhýbání ramínka zadního stěrače, seřízení ruční brzdy, vyčištění a promazání pravé poloosy, kontrolu hladiny oleje v převodovce, či „zutí sjetých zimních pneu z ráfků, ekologická likvidace pneu“, na což výslovně poukazoval sám stěžovatel.“* Proto zrušil jak napadený rozsudek městského soudu, tak i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že *„bude na žalovaném, aby v mezích vysloveného závěru Nejvyššího správního soudu odstranil tímto rozsudkem vytýkané vady, bude-li to třeba, doplnil výsledky správního řízení, a teprve po té vydal rozhodnutí, které bude odpovídat zákonu. Z toho pak musí být jednoznačně zřejmé, jak žalovaný uvážil o výši skutečné škody, která byla předepsána stěžovateli k náhradě a jak uvážil o naplnění pojmových znaků odpovědnosti u stěžovatele, a to zejména o příčinné souvislosti mezi škodlivým následkem a protiprávním jednáním stěžovatele, o němž nemůže být sporu (za které mu byla uložena bloková pokuta).“*

[18] Jak vyplývá ze správního spisu i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, žalovaný respektoval závazný právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Vyžádal si od autoservisu Jíša s. r. o. vyčíslení nákladů opravy poškození vozidla způsobeného v důsledku dopravní nehody stěžovatele, resp. určení a vyčíslení s nehodou nesouvisejících položek na faktuře. Autoservis ve svém vyjádření ze dne 16. 9. 2014 konkrétně vyjmenoval jednotlivé položky materiálu nesouvisející s nápravou škod po nehodě v ceně celkem 1.182 Kč a vyznačil na faktuře rovněž nesouvisející položky práce v souhrnné výši 1.223 Kč. Žalovaný maje pochybnosti o souvislosti některých dalších položek na faktuře s nehodou požádal autoservis Jíša s. r. o. o doplnění jeho vyjádření. V odpovědi ze dne 20. 11. 2014 autoservis uvedl, že rozhýbání ramínka stěrače bylo záležitostí 30 vteřin (tedy bez vlivu na cenu práce), cena zutí sjetých zimních pneu z ráfků činila 240 Kč, ekologická likvidace pneu byla zdarma, dání solo disků do vozu bylo také zdarma, zastříkání podvozku souviselo s nehodou, neboť byl měněn práh a bylo třeba ošetřit část podlahy vedle prahu, rozhýbání tyček řízení souviselo s geometrií vozu, oprava prahu souvisela s bočním nárazem a že přesazení volantu souvisí s geometrií vozu a nárazem zleva. Žalovaný na základě takto zjištěného skutkového stavu vyčíslil celkovou výši škody na vozidle, která vznikla v důsledku dopravní nehody stěžovatele tak, že odečetl od celkové fakturované částky 29.230 Kč cenu materiálu a práce nesouvisející s nehodou, tj. částky 1.182 Kč, 1.223 Kč a 240 Kč. Žalovaný tedy v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu doplnil správní řízení a z celkové vyčíslené částky za opravu vozidla vyjmul cenu materiálu a práce, které nesouvisely s opravou vad způsobených dopravní nehodou.

[19] Stěžovatel zpochybňoval, že ošetření poškozených míst povozku, oprava prahů, kontrola a seřízení geometrie kol, či přesazení volantu bezprostředně souvisí s dopravní nehodou a že nebyly způsobeny běžným provozem. K uvedeným výhradám uplatněným i v kasační stížnosti však nepředložil vlastní argumenty o tom, že některá ze servisem provedených opatření se ve skutečnosti nevztahují k poškození vozidla dopravní nehodou. Námitka tak nadále zůstala bez podrobnějšího zdůvodnění, proč se stěžovatel případně domnívá, že některé z provedených oprav nebyly důsledkem dopravní nehody. Nebylo tak kasační námitkou účinně zpochybněno vyjádření autoservisu provádějícího opravu o tom, že provedené činnosti (např. výměna prahu, činnosti související s geometrií vozu atd.) bylo třeba provést v důsledku dopravní nehody.

[20] V rovině obecných tvrzení zůstal rovněž opakovaný argument o stáří a opotřebovanosti vozu. Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že příčinou (jednou z příčin) dopravní nehody byl rovněž technický stav vozu a jeho stáří, omezil se v podané žalobě i v kasační stížnosti pouze na obecný poukaz na tuto skutečnost, aniž by upřesnil, jak se případně stáří vozu konkrétně projevilo v nákladech na jeho opravu, zda případně považuje cenu opravy vzhledem ke stáří vozu za nadsazenou a proč, či zda a jaký bezprostřední vliv na dopravní nehodu a vznik škody mělo stáří vozu a počet ujetých kilometrů. Za takové situace lze přisvědčit názoru krajského soudu, že z ničeho nevyplývá, že by dopravní nehoda byla zapříčiněna špatným technickým stavem vozidla. S odkazem na uplatněné kasační námitky proto nelze rozsudek krajského soudu a předtím vydané rozhodnutí žalovaného považovat za nezákonná.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody zamítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu